

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott****§153****Information om beroendevården i Halland**

RS240969

Beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- anteckna att informationen har lämnats till utskottet, samt
- ge uppdrag till regionkontoret att tillsammans med driftnämnd psykiatri undersöka hur Region Halland kan öka förutsättningarna till att hallänningar i större utsträckning får beroendevård i Hallands län.

Ärendet

Beroendevården i Halland är för hälso-och sjukvårdens del främst ett ansvar för Närsjukvården och Psykiatrin. Närsjukvården ansvarar för tidig upptäckt av riskbruk av alkohol och behandlingsinsatser vid alkoholproblem med lindrig och måttlig psykiatrisk samsjuklighet. Psykiatrin ansvarar för heldygnsvård vid avgiftning och abstinensbehandling samt behandling vid svårare beroendeproblematik av alkohol, narkotika eller läkemedel och om det finns komplicerande samsjuklighet. Inom psykiatrin finns två LARO mottagningar för opioidberoende (läkemedelsassisterad behandling) och tre beroendeteam

Till sammanträdet har presidium och förvaltningschef för driftnämnd psykiatri bjudits in att närvara.

Yrkanden

Mikaela Waltersson (M) yrkar att ge uppdrag till regionkontoret att tillsammans med driftnämnd psykiatri undersöka hur Region Halland kan öka förutsättningarna till att hallänningar i större utsträckning får beroendevård i Hallands län. My Clingston (KD) och Ann Molander (L) instämmer i yrkandet.

Beslutsgång

Ordförande finner att Hälso- och sjukvårdsutskottet bifaller Mikaela Walterssons med fleras yrkande.

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott****Förslag till beslut**

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- anteckna att informationen har lämnats till utskottet.

Beslutsunderlag

- Information- Beroendevården i Halland
- Beroendevård HSU 240910

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret
Hälso- och sjukvård
Maria Nilsson
Hälso o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2024-08-30	RS240969

Regionstyrelsen**Information- Beroendevården i Halland****Förslag till beslut**

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att anteckna att informationen har lämnats till utskottet.

Sammanfattning

Beroendevården i Halland är för hälso- och sjukvårdens del främst ett ansvar för Närsjukvården och Psykiatrin. Närsjukvården ansvarar för tidig upptäckt av riskbruk av alkohol och behandlingsinsatser vid alkoholproblem med lindrig och måttlig psykiatrisk samsjuklighet. Psykiatrin ansvarar för heldygnsvård vid avgiftning och abstinensbehandling samt behandling vid svårare beroendeproblematik av alkohol, narkotika eller läkemedel och om det finns komplicerande samsjuklighet. Inom psykiatrin finns två LARO mottagningar för opioidberoende (läkemedelsassisterad behandling) och tre beroendeteam

Bakgrund

Nationell styrning av beroendevården sker genom Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende, 2019, som omhändertagits i Halland via hälso- och sjukvårdens Prioriterings och evidensråd (PER). Det finns även nationella kliniska kunskapsstöd för skadligt

bruk och beroende av alkohol respektive narkotika samt Nationellt vård och insatsprogram för beroende (VIP).

Beroendevården i Halland är för hälso och sjukvårdens del främst ett ansvar för Närsjukvården och Psykiatrin. Närsjukvården ansvarar för tidig upptäckt av riskbruk av alkohol och behandlingsinsatser vid alkoholproblem med lindrig och måttlig psykiatrisk samsjuklighet. Närsjukvården ska även identifiera och ge insatser vid läkemedelsberoende. Mottagningen TILMA (Terapi, Information vid Läkemedels Avvänjning) är organiserad i Närsjukvården och tar emot patienter med måttligt/svårt läkemedelsberoende. Enklare nedtrappning sker via vårdcentral. Halland har två mottagningar för sprututbyte, organiserad inom Närsjukvården.

Psykiatrin ansvarar för heldygnsvård vid avgiftning och abstinensbehandling samt behandling vid svårare beroendeproblematik av alkohol, narkotika eller läkemedel och om det finns komplicerande samsjuklighet. Inom psykiatrin finns två LARO mottagningar för opioidberoende (läkemedelsassisterad behandling) och tre beroendeteam. Vid komplicerad beroendeproblematik, med eller utan samsjuklighet, och behov av samordnade insatser behandlas patienten i något av öppenvårdsteamerna. Vid behov ges insatser i tätt samverkan med heldygnsvården, Närsjukvården i form av TILMA och sprututbytesmottagningar samt socialtjänsten.

Processledningsgrupp beroende består av chefer från alla kommuners Socialtjänst med ansvar för beroendefrågor, överläkare och ansvarig för beroendevård från Psykiatrin samt specialistläkare Närsjukvård, som arbetar på TILMA och sprututbytesmottagningarna. Gruppen har regelbundna möten med fokus på länets samordnade beroendevård. Processledningsgruppen har med sin sammansättning och kompetens goda förutsättningar att kunna bidra i det omställningsarbete som behöver göras om intentionerna som finns i samsjuklighetsutredningen och narkotikautredning blir till verklighet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet.

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

Styrelsens/nämndens beslut delges

Information om beroendevården i Halland

HSU 20240910

Bakgrund

Syfte med informationen är

- att ge en bild av beroendevården i Halland
- att informera om psykiatrins mottagningar för läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende, LARO

Nationell styrning av beroendevården

- Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende, 2019, som omhändertagits i Halland via hälso och sjukvårdens Prioriterings och evidensråd (PER).
- Nationella kliniska kunskapsstöd för skadligt bruk och beroende av alkohol respektive narkotika
- Nationellt vård och insatsprogram för beroende (VIP)
- I den Nationella arbetsgruppen skadligt bruk och beroende (som ansvarar för VIP) är Hans Ackerot ordförande och Karin Nilsson Lundahl kommunrepresentant för den västra hälso- och sjukvårdsregionen. Båda är med i SKR:s nationella nätverk BIRK (Beroendevård i regioner och kommuner).

Beroendevården i Halland

Närsjukvården:

- ansvarar för tidig upptäckt av riskbruk av alkohol och behandlingsinsatser vid alkoholproblem med lindrig och måttlig psykiatrisk samsjuklighet
- Mottagningen TILMA (Terapi, Information vid Läkemedels Avvänjning) tar emot patienter med måttligt/svårt läkemedelsberoende
- Sprututbytesmottagningar i Halmstad och Varberg

Beroendevården i Halland

Psykiatrin:

- ansvarar för heldygnsvård vid avgiftning och abstinensbehandling samt behandling vid svårare beroendeproblematik av alkohol, narkotika eller läkemedel och om det finns komplicerande samsjuklighet.
- LARO mottagningar för opioidberoende (läkemedelsassisterad behandling) i Halmstad och Varberg
- Beroendeteam i Kungsbacka, Falkenberg och Halmstad.

Samverkan

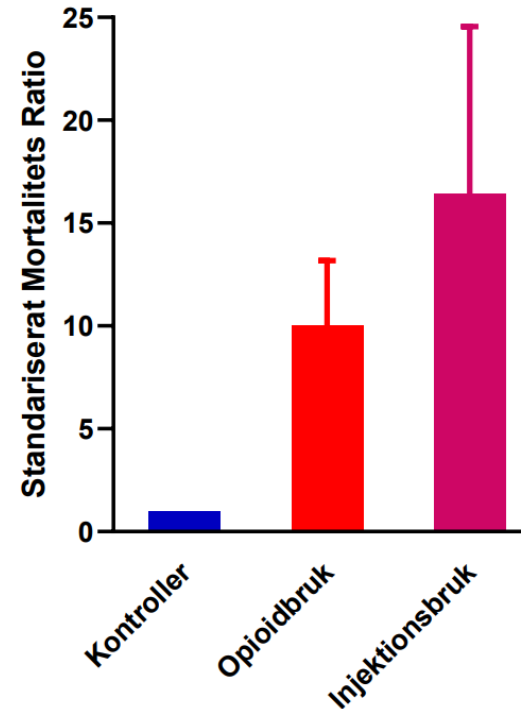
- Vid svår komplicerad beroendeproblematik, med eller utan samsjuklighet, och behov av samordnade insatser behandlas patienten i något av öppenvårdsteamerna. Man samverkar, vid behov med heldygnsvård, TILMA, sprututbytesmottagning samt socialtjänsten
- Processledningsgrupp beroende består av chefer från alla kommuners Socialtjänst med ansvar för beroendefrågor, överläkare och ansvarig för beroendevård från Psykiatrin samt specialistläkare Närsjukvård, som arbetar på TILMA och sprututbytesmottagningarna. Gruppen har fokus på länets samordnade beroendevård

Läkemedelsassisterad behandling vid opiodberoende (LARO)

**(Substitutionsbehandling
Underhållsbehandling)**

Opioidberoende har lika hög dödlighet som många cancer-former

- Meta-analys av 124 studier
- I medeltal tiofaldigt ökad dödlighet
 - betydande variation
 - injektionsbruk viktigaste faktorn
 - män har högre total dödlighet
 - kvinnor har högre överdödlighet än män
- Vad dör man av?
 - överdoser: ca 30%
 - suicid: ca 8%
 - annan våldsam död: ca 9%
 - medicinska problem: ca 42%

[Larney et al: All-Cause and Cause-Specific Mortality Among People Using Extramedical Opioids A Systematic Review and Meta-analysis. 2020; 77\(5\):493-502](#)

STRIKT REGELERAT – SOCIALSTYRELSENS FÖRESKRIFTER (HSLF-SF 2016:1)

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Äldre än 20 år
- Opioidberoende sedan minst ett år
- Läkaren måste vara specialist i psykiatri eller beroendemedicin
- Verksamheten måste vara anmäld till IVO

INNEHÅLLET:

- Behandling med läkemedel
- Psykologisk eller psykosocial behandling eller psykosociala stödinsatser
- Vårdplan i samråd med patienten

HANTERING

- Daglig hämtning de första tre månaderna
- Efter dessa tre månader får läkaren successivt överlåta till patienten att själv hantera sina läkemedel

LÄKEMEDEL:

- Buprenorfin i första hand och då främst Suboxone[®] (buprenorfin + naloxon). Finns även som depåinjektion (Buvidal[®] och Subutex[®]).
- Metadon

Patienter i Region Halland:

- Halmstad: 80
- Varberg: 50
- Inga väntetider
- Man börjar nå sitt kapacitetstak både avseende personal och lokaler

Patienter i andra regioner:

- Skåne: 130-140
- Västra Götaland: SU - 6
SÄS - 0

Antal patienter i LARO-behandling

- Skåne har högst tillgänglighet
- Stora regionala skillnader

Norge: 154 patienter per 100 000
invånare i behandling

Samt en uppskattad
behandlingspopulation på 8 000

Tabell 1. Antal i LARO-behandling i regionerna och uppskattat antal i LARO-behandling med region Skåne som riktmärke.

Region	Antal i LARO-behandling, olika källor (se NOT)	Antal i LARO-behandling per 100 000 i befolkningen	Antal i LARO-behandling vid Skånes nivå	Procentuell ökning
▶ Skåne (riktmärke)	1795	128	1795	0 %
Gotland	57	93	78	37 %
▶ Stockholm	1730	72	3 090	79 %
Jämtland-Härjedalen	92	70	169	84 %
Östergötland	326	69	601	85 %
Västernorrland	168	69	313	86 %
Gävleborg	186	65	369	98 %
Uppsala	236	60	505	114 %
Västerbotten	163	59	352	116 %
Jönköping	212	58	470	122 %
Västra Götaland	869	50	2 234	157 %
Sörmland	147	49	386	163 %
Örebro	136	44	393	189 %
Kalmar	103	42	316	207 %
Värmland	114	40	363	218 %
Dalarna	116	40	369	218 %
Västmanland	106	38	357	237 %
Blekinge	49	31	204	316 %
Halland	92	27	436	373 %
Norrbottn	67	27	320	378 %
Kronoberg	41	20	260	535 %
▶ Riket	6 805	65	13 380	97 %

Maria.nilsson@regionhalland.se, hans.ackerot@regionhalland.se